

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1286

van **STEVEN COENEGRACHTS**

datum: 16 augustus 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Natuurgebied De Maatjes (Kalmthout-Wuustwezel) - Maaiwijze

In de gemeenten Kalmthout en Wuustwezel ligt het natuurgebied De Maatjes. Het is een klein rietmoeras met omringende, soms natte graslanden en vele bomenrijen en houtkanten. Het vormt een grensoverschrijdend natuurgebied met Nederland.

Op 5 juli 2021 postte het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) via facebook over zijn bijzondere vorm van maaien in dat gebied. Lokale boswachter Danny Daelemans laat er landbouwers maaien in slingerenvorm "voor een maximale natuurwinst", klinkt het. Het golvend patroon langs de houtkanten is eveneens een prachtig beeld vanuit de lucht. Via deze manier van maaien blijft 10 tot 20% van de oppervlakte ongemaaid. Ideaal voor de biodiversiteit.

1. Op hoeveel plaatsen werd het slingerend maaien of het zogenaamde sinusbeheer toegepast? Graag een overzicht per jaar en per provincie voor de periode 2018-2021.
2. Hoeveel bedraagt de oppervlakte die niet werd gemaaid door het toepassen van slingerend maaien? Graag een overzicht per jaar en per provincie voor de periode 2018-2021.
3. Hoe wordt het beheer van natuurgebied De Maatjes grensoverschrijdend aangepakt? Zijn er best practices?
4. Achten de minister het mogelijk om sinusbeheer of slingerend maaien op te nemen onder de vorm van beheersovereenkomsten bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM)?
5. In welke mate worden landbouwactiviteiten toegelaten in het natuurgebied De Maatjes? Hoe verloopt de samenwerking tussen de landbouwers en ANB?

ANTWOORD

op vraag nr. 1286 van 16 augustus 2021
van **STEVEN COENEGRACHTS**

Inleidend

Het natuureservaat De Maatjes (77 ha) is gelegen in SBZ-V (BE2101437 – De Maatjes, Wuustwezelheide en Groot Schietveld), grenst aan de Nederlandse 'Matjens' en bestaat uit waterpartijen, rietland, natte en droge graslanden, houtkanten en bomenrijen. Het beheer is voornamelijk gericht op de bescherming van moeras- en weidevogels en het streven naar een kwaliteitsvol leefgebied met voldoende rust, nestgelegenheid en voedselaanbod.

1. Sinusbeheer is een vorm van gefaseerd maaibeheer. In essentie komt het erop neer dat binnen een natuurgebied het maaibeheer gevarieerd wordt in ruimte en tijd. Op deze manier wordt een structuurrijk landschap gecreëerd met gemaaide en ongemaaide delen waar steeds alle nodige waard- en voedselplanten en schuilgelegenheid aanwezig zijn voor de aanwezige fauna. Gefaseerd maaien wordt, in eigen regie of uitbesteding, op grote en/of kleine schaal toegepast in zowat alle daartoe geschikte beheerde groengebieden van Natuur en Bos.
2. Zie 1.
3. In 2004 werd onder andere voor dit grensoverschrijdend natuurgebied een ecologisch basisplan opgeleverd. Diverse maatregelen hieruit worden aan beide zijden van de grens gepland en uitgevoerd. Op dit moment werkt Natuur en Bos in het kader van het realiseren van de Europese natuurdoelen aan een ecohydrologisch onderzoek specifiek voor dit deelgebied. De studie moet inzicht bieden in de waterhuishouding van het gebied, zodat natuurherstel en -uitbreiding zo efficiënt mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Hierbij is ook Staatsbosbeheer, de eigenaar van het Nederlandse gedeelte van het gebied betrokken.
4. Een gefaseerd maaibeheer in stroken is voor sommige van de huidige beheerovereenkomsten mogelijk waardoor een meer structuurrijke vegetatie ontstaat maar een echt sinusbeheer is niet mogelijk. In de toekomst blijft dit gefaseerd maaibeheer bestaan en kunnen sommige oppervlaktes onder beheerovereenkomst meer gevarieerd gemaaid worden in ruimte en tijd waardoor sinusbeheer in principe mogelijk wordt. We zullen dit niet verplichten binnen de beheerovereenkomsten maar landbouwers die hiervoor open staan zullen dit binnen bepaalde beheerovereenkomsten kunnen toepassen.
5. Voor beheer van ca. 50% van te maaien oppervlakte van De Maatjes sluit Natuur en Bos sinds 2019 kosteloze gebruiksovereenkomsten af met landbouwers. Deze samenwerking is gebaseerd op wederzijds vertrouwen, respect en oog voor elkaars belangen. Sinusmaaien gebeurde in 2021 voor het eerst in dit gebied. Hierbij waren 4 landbouwers betrokken.